Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

28. dubna 2022*

„Řízení o předběžné otázce – Duševní vlastnictví – Směrnice 2004/48/ES – Článek 9 odst. 1 – Evropský patent – Předběžná opatření – Pravomoc vnitrostátních soudních orgánů vydat předběžné opatření s cílem zamezit hrozící porušení práva duševního vlastnictví – Vnitrostátní judikatura, která odmítá návrhy na vydání předběžných opatření, pokud platnost dotčeného patentu nebyla potvrzena přinejmenším prvostupňovým rozhodnutím vydaným v rámci řízení o odporu nebo o prohlášení neplatnosti – Povinnost konformního výkladu“

Ve věci C-44/21,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht München I (zemský soud v Mnichově I, Německo) ze dne 19. ledna 2021, došlým Soudnímu dvoru dne 28. ledna 2021, v řízení

Phoenix Contact GmbH & Co. KG

proti

HARTING Deutschland GmbH & Co. KG,

Harting Electric GmbH & Co. KG,

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení I. Ziemele (zpravodajka), předsedkyně senátu, P. G. Xuereb a A. Kumin, soudci,

generální advokát: A. Rantos,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Phoenix Contact GmbH & Co. KG H. Jacobsenem a P. Szynkou, Rechtsanwälte,

– za HARTING Deutschland GmbH & Co. KG a Harting Electric GmbH & Co. KG T. Müllerem, Rechtsanwalt,

* Jednací jazyk: němčina.

– za Evropskou komisi T. Scharfem a S. L. Kalėdou, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. 2004, L 157, s. 45, a oprava Úř. věst. 2004, L 195, s. 16; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností Phoenix Contact GmbH Co. KG na straně jedné a společnostmi HARTING Deutschland GmbH & Co. KG a Harting Electric GmbH & Co. KG na straně druhé týkajícího se údajného porušování evropského patentu, jehož majitelkou je společnost Phoenix Contact.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 10, 17 a 22 odůvodnění směrnice 2004/48 uvádějí:

„(10) Cílem této směrnice je sblížení právních [předpisů členských států] tak, aby byla zajištěna vysoká, rovnocenná a stejnorodá úroveň ochrany [duševního vlastnictví na] vnitřní[m] trhu.

[...]

(17) Opatření, řízení a nápravná opatření stanovená touto směrnicí je třeba pro každý případ určit takovým způsobem, aby byla řádně zohledněna zvláštní povaha daného případu, včetně zvláštních vlastností každého práva duševního vlastnictví, a ve vhodných případech úmyslná nebo neúmyslná povaha tohoto porušení práva.

[...]

(22) Je [...] nezbytné stanovit [předběžná] opatření k okamžitému ukončení porušování práv, bez čekání na rozhodnutí ve věci samé, při zajištění práva na obhajobu, přiměřenosti [předběžných] opatření s ohledem na zvláštní okolnosti dotyčného případu a poskytnutím záruky úhrady nákladů a škody způsobené žalovanému neoprávněným návrhem. Taková opatření jsou zvlášť oprávněná tam, kde by prodlení způsobilo nenapravitelnou újmu nositeli práva duševního vlastnictví.“

4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, v odstavci 1 stanoví:

„Aniž jsou dotčeny prostředky stanovené [unijními] právními předpisy [...] nebo vnitrostátními právními předpisy, které jsou nebo mohou být pro nositele práv výhodnější, použijí se opatření, řízení

a nápravná opatření stanovená touto směrnicí v souladu s článkem 3 na jakékoli porušení práv duševního vlastnictví stanovené [unijním] právem [...] nebo vnitrostátním právem dotyčného členského státu.“

5 Kapitola II uvedené směrnice, nadepsaná „Opatření, řízení a nápravná opatření“, obsahuje zejména článek 3 této směrnice, nadepsaný „Obecná povinnost“, který zní následovně:

„1. Členské státy stanoví opatření, řízení a nápravná opatření potřebná k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví, na něž se vztahuje tato směrnice. Tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být spravedlivá a nestranná a nesmějí být nadměrně složitá nebo nákladná, nesmějí obsahovat nerozumné [nepřiměřené] lhůty ani nesmějí mít za následek bezdůvodná zdržení.

2. Tato opatření, řízení a nápravná opatření musí být rovněž účinná, přiměřená a odrazující a musí být používána způsobem, který zabraňuje vzniku překážek právně dovoleného obchodu a poskytuje záruky proti jejich zneužití.“

6 Článek 9 této směrnice, nadepsaný „Předběžná a zajišťovací opatření“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby soudní orgány na žádost navrhovatele mohly:

a) vydat vůči údajnému porušovateli práv prozatímní soudní zákaz [vydat vůči údajnému porušovateli práv předběžné opatření] s cílem zamezit hrozící porušení práva duševního vlastnictví nebo zakázat, případně pod penále, pokud to vnitrostátní právo umožňuje, pokračování v údajném porušování tohoto práva, nebo podmínit takové pokračování složením záruky k zajištění odškodnění nositele práva; prozatímní soudní zákaz [předběžné opatření] lze vydat za stejných podmínek i vůči zprostředkovateli, jehož služeb využívá třetí osoba k porušování práv duševního vlastnictví; [...]

b) nařídit zabavení nebo vydání zboží, u kterého je podezření, že jsou jím porušována práva duševního vlastnictví, aby se zabránilo jeho vstupu do obchodních kanálů nebo oběhu v nich.

[...]

5. Členské státy zajistí, aby předběžná opatření uvedená v odstavci 1 a 2 byla na žádost žalovaného zrušena nebo aby byla ukončena jejich použitelnost, jestliže navrhovatel nezahájí v přiměřené lhůtě řízení před příslušným soudním orgánem vedoucí k rozhodnutí ve věci samé, přičemž tuto lhůtu určí soudní orgán nařizující tato opatření, pokud to právo členského státu povoluje, při jejich nařízení, nebo neurčí-li ji, ve lhůtě nejvýše 20 pracovních dnů nebo 31 kalendářních dnů, přičemž platí delší lhůta.

6. Příslušné soudní orgány mohou podmínit vydání předběžných opatření uvedených v odstavci 1 a 2 tím, že navrhovatel složí přiměřenou jistotu nebo rovnocennou záruku k zajištění náhrady jakékoliv újmy způsobené žalovanému, jak je stanoveno v odstavci 7.

7. Jsou-li předběžná opatření zrušena nebo skončí-li jejich použitelnost v důsledku jednání nebo opomenutí ze strany navrhovatele nebo je-li následně zjištěno, že nedošlo k porušení nebo hrozbě porušení práva duševního vlastnictví, jsou soudní orgány oprávněny na žádost žalovaného nařídit navrhovateli, aby poskytl žalovanému přiměřenou náhradu škody způsobené těmito opatřeními.“

Německé právo

7 Ustanovení § 58 odst. 1 Patentgesetz (patentový zákon), ve znění použitelném na spor v původním řízení, stanoví:

„Udělení patentu se zveřejňuje v patentovém věstníku. Současně s udělením patentu se zveřejňuje patentový spis. Zveřejněním udělení patentu v patentovém věstníku nastávají zákonné účinky patentu.“

8 Ustanovení § 139 odst. 1 tohoto zákona stanoví:

„Poškozený může vůči tomu, kdo používá patentovaný vynález v rozporu s § 9 až § 13, v případě nebezpečí opakování podat žalobu na zdržení se takového jednání. Tuto žalobu může podat i v případě, že protiprávní jednání hrozí poprvé.“

9 Ustanovení § 935 Zivilprozessordnung (občanský soudní řád), ve znění použitelném na spor v původním řízení, stanoví:

„Předběžné opatření týkající se předmětu sporu lze vydat, existuje-li nebezpečí, že změnou stávajícího stavu může být zmařen nebo podstatně ztížen výkon práv některého účastníka řízení.“

10 Ustanovení § 940 občanského soudního řádu stanoví:

„Předběžné opatření lze vydat rovněž za účelem předběžné úpravy stavu v souvislosti se sporným právním vztahem, je-li tato úprava, zejména v případě přetrvávajících právních vztahů, nezbytná k odvrácení významných škod, k zamezení hrozícímu nebezpečí nebo z jiných důvodů.“

Řízení před Soudním dvorem

11 Předkládající soud požádal Soudní dvůr, aby o projednávané věci rozhodl ve zrychleném řízení podle článku 105 jednacího řádu Soudního dvora.

12 Na podporu této žádosti předkládající soud v podstatě uvádí, že povaha původního řízení vyžaduje, aby rozhodl v krátkých lhůtách. Kromě toho podle tohoto soudu nedojde-li k rychlému soudnímu zásahu, vznikne společnosti Phoenix Contact významná hospodářská újma vzhledem k pokračování výroby a uvádění výrobků porušujících patent na trh. Podle uvedeného soudu by totiž případné porušení patentu ohrozilo zvláště podíly společnosti Phoenix Contact na trhu a způsobilo by posledně uvedené společnosti jakožto majitelce dotčeného patentu nenapravitelnou ztrátu prodejních příležitostí, což by bylo možné obtížně kompenzovat případným pozdějším přiznáním náhrady škody.

13 Článek 105 odst. 1 jednacího řádu stanoví, že k žádosti předkládajícího soudu, nebo výjimečně i bez návrhu může předseda Soudního dvora po vyslechnutí soudce zpravodaje a generálního advokáta rozhodnout o projednání předběžné otázky ve zrychleném řízení, pokud povaha věci vyžaduje, aby byla projednána bez zbytečného odkladu.

14 V tomto ohledu je nutno připomenout, že takové zrychlené řízení představuje procesní nástroj, který má reagovat na mimořádně naléhavé situace [rozsudek ze dne 10. března 2022, Commissioners for Her Majesty‘s Revenue and Customs (Komplexní zdravotní pojištění), C-247/20, EU:C:2022:177, bod 41 a citovaná judikatura].

15 Jak kromě toho vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, hospodářská citlivost určité věci nebo hospodářské zájmy, včetně hospodářských zájmů, které mohou mít vliv na veřejné finance, byť jsou jakkoli významné a oprávněné, nemohou samy o sobě odůvodnit použití zrychleného řízení (v tomto smyslu viz usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 18. října 2017, Weiss a další, C-493/17, nezveřejněné, EU:C:2017:792, bod 10, jakož i citovaná judikatura).

16 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že samotný – i když zajisté oprávněný – zájem jednotlivců na co nejrychlejším určení rozsahu práv, která jim vyplývají z unijního práva, nemůže prokázat existenci výjimečné okolnosti ve smyslu čl. 105 odst. 1 jednacího řádu [rozsudek ze dne 3. března 2022, Presidenza del Consiglio dei Ministri a další (Odborná příprava lékařů specialistů), C-590/20, EU:C:2022:150, bod 29, jakož i citovaná judikatura].

17 Pokud jde o okolnost, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla předložena v rámci vnitrostátního řízení týkajícího se návrhu na předběžná opatření, je třeba připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že skutečnost, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce byla předložena v rámci vnitrostátního řízení umožňujícího přijetí předběžných opatření, nemůže sama o sobě ani ve spojení s okolnostmi uvedenými v bodě 15 tohoto rozsudku prokázat, že povaha věci vyžaduje, aby byla projednána bez zbytečného odkladu (v tomto smyslu viz usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 18. října 2017, Weiss a další, C-493/17, nezveřejněné, EU:C:2017:792, bod 12, jakož i citovaná judikatura).

18 S ohledem na předcházející úvahy rozhodl předseda Soudního dvora dne 11. února 2021 po vyslechnutí soudkyně zpravodajky a generálního advokáta, že se žádost o projednání věci ve zrychleném řízení zamítá.

Spor v původním řízení a předběžná otázka

19 Dne 5. března 2013 podala společnost Phoenix Contact patentovou přihlášku pro vidlici konektoru s ochranným vodícím můstkem. V rámci řízení, které předcházelo udělení tohoto patentu, předložila společnost Harting Electric připomínky k patentovatelnosti uvedeného výrobku.

20 Dne 26. listopadu 2020 byl přihlášený patent společnosti Phoenix Contact udělen, zejména pro Německo.

21 Dne 14. prosince 2020 podala společnost Phoenix Contact k předkládajícímu soudu návrh na předběžné opatření, kterým se domáhala, aby bylo společnostem HARTING Deutschland a Harting Electric zakázáno porušování dotčeného patentu.

22 Oznámení o udělení tohoto patentu bylo zveřejněno v Evropském patentovém věstníku dne 23. prosince 2020.

23 Dne 15. ledna 2021 podala společnost Harting Electric proti uvedenému patentu odpor k Evropskému patentovému úřadu (EPÚ).

24 Předkládající soud uvádí, že dospěl k předběžnému závěru, že dotčený patent je platný a je porušován. Má za to, že platnost tohoto patentu není ohrožena.

25 Tento soud však upřesňuje, že nemůže nařídit předběžné opatření z důvodu závazné judikatury Oberlandesgericht München (Vrchní zemský soud v Mnichově, Německo), podle které k tomu, aby mohl vydat předběžné opatření ve věci porušování patentu, nepostačuje, že byl dotčený patent udělen orgánem pro udělování patentů, v projednávané věci EPÚ, po důkladném průzkumu jeho patentovatelnosti a že otázka platnosti tohoto patentu byla rovněž předmětem soudního přezkumu v rámci posouzení návrhu na vydání předběžného opatření.

26 Podle této judikatury tak k tomu, aby mohla být nařízena předběžná opatření, musí být dotyčný patent mimoto předmětem rozhodnutí EPÚ v rámci řízení o odporu nebo o stížnosti nebo rozhodnutí Bundespatentgericht (Spolkový patentový soud, Německo) v rámci řízení o prohlášení neplatnosti, které potvrzuje, že tento patent poskytuje dotčenému výrobku ochranu.

27 Předkládající soud měl za to, že citovaná judikatura je neslučitelná s unijním právem, zejména s čl. 9 odst. 1 směrnice 2004/48, a rozhodl se proto přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je s čl. 9 odst. 1 směrnice [2004/48] slučitelná judikatura Oberlandesgerichte (Vrchních zemských soudů, Německo), které jsou příslušné rozhodovat v posledním stupni ve věci předběžných opatření, podle které návrhy na vydání předběžného opatření z důvodu porušování patentu musejí být v zásadě odmítnuty, pokud platnost [dotyčného] patentu nebyla potvrzena prvostupňovým rozhodnutím vydaným v rámci řízení o odporu nebo o prohlášení neplatnosti?“

K předběžné otázce

28 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 9 odst. 1 směrnice 2004/48 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní judikatuře, podle které musejí být návrhy na vydání předběžného opatření z důvodu porušování patentu v zásadě odmítnuty, pokud platnost dotyčného patentu nebyla potvrzena přinejmenším prvostupňovým rozhodnutím vydaným v rámci řízení o odporu nebo o prohlášení neplatnosti.

29 Podle ustálené judikatury je třeba při výkladu ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. října 2021, Magistrat der Stadt Wien (Křeček polní – II), C-357/20, EU:C:2021:881, bod 20].

30 Na prvním místě podle čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2004/48 musí členské státy zajistit, aby soudní orgány na žádost navrhovatele mohly vydat vůči údajnému porušovateli práv předběžné opatření s cílem zamezit hrozící porušení práva duševního vlastnictví.

31 Tento čl. 9 odst. 1 písm. a) ve spojení s body 17 a 22 odůvodnění směrnice 2004/48 tak členským státům ukládá, aby ve svém vnitrostátním právu stanovily možnost pro příslušné vnitrostátní soudní orgány, aby vydaly předběžné opatření po posouzení konkrétních okolností každého jednotlivého případu a při dodržení podmínek stanovených v uvedeném článku 9.

32 Na druhém místě je třeba uvést, že v souladu s čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2004/48 ve spojení s bodem 22 jejího odůvodnění musí předběžná opatření stanovená ve vnitrostátním právu umožnit okamžité ukončení porušování práva duševního vlastnictví, bez čekání na rozhodnutí ve

věci samé. Taková opatření jsou zvlášť oprávněná tam, kde by prodlení způsobilo nenapravitelnou újmu nositeli takového práva. „Časový“ faktor tak má zvláštní význam pro účely účinného dodržování práv duševního vlastnictví.

33 V projednávané věci předkládající soud uvádí, že dotčený patent je platný a je porušován, takže by bylo třeba návrhu na předběžné opatření podanému společností Phoenix Contact vyhovět. Tento soud je však vázán vnitrostátní judikaturou, podle níž se může na dotyčný patent vztahovat právní ochrana ve formě předběžného opatření pouze v případě, že platnost tohoto patentu byla potvrzena prvostupňovým rozhodnutím vydaným v rámci řízení, v němž byl uvedený patent zpochybněn.

34 Je přitom nutno konstatovat, že taková judikatura ukládá požadavek, který zbavuje čl. 9 odst. 1 písm. a) směrnice 2004/48 veškerého užitečného účinku, jelikož neumožňuje vnitrostátnímu soudu, aby přijal v souladu s tímto ustanovením předběžné opatření za účelem okamžitého ukončení porušování dotčeného patentu, třebaže měl tento soud za to, že je tento patent platný a je porušován.

35 Jak uvádí společnost Phoenix Contact ve svém písemném vyjádření, takový požadavek by mohl vést k situaci, kdy se konkurenti majitelky dotčeného patentu, kteří jsou potenciálními porušovateli patentu, vědomě rozhodnou, že upustí od zpochybnění platnosti tohoto patentu, aby zabránili tomu, že tento patent bude požívat účinné soudní ochrany, což by mechanismus ochrany ve formě předběžného opatření stanovený v čl. 9 odst. 1 směrnice 2004/48 zbavilo jeho podstaty.

36 Na třetím místě je třeba mít za to, že nesoulad takové vnitrostátní judikatury, jako je judikatura uvedená v bodě 33 tohoto rozsudku, se směrnicí 2004/48 je podepřen cíli sledovanými touto směrnicí.

37 V tomto ohledu z bodu 10 odůvodnění uvedené směrnice vyplývá, že jejím cílem je sblížení právních předpisů členských států tak, aby byla zajištěna vysoká, rovnocenná a stejnorodá úroveň ochrany duševního vlastnictví na vnitřním trhu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. prosince 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, bod 38). Nic to nemění na tom, že se tato směrnice použije, jak plyne z jejího čl. 2 odst. 1, aniž jsou dotčeny prostředky stanovené zejména vnitrostátními právními předpisy, které jsou nebo mohou být pro nositele práv výhodnější (rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Stowarzyszenie Oławska Telewizja Kablowa, C-367/15, EU:C:2017:36, bod 22).

38 V důsledku toho směrnice 2004/48 zakotvuje minimální standard pro dodržování práv duševního vlastnictví a nebrání členským státům, aby přijaly opatření poskytující vyšší úroveň ochrany (rozsudek ze dne 25. ledna 2017, Stowarzyszenie Oławska Telewizja Kablowa, C-367/15, EU:C:2017:36, bod 23 a citovaná judikatura).

39 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že účelem ustanovení této směrnice je upravit aspekty práv duševního vlastnictví, které se týkají dodržování těchto práv a jejich porušování, a to tím způsobem, že stanoví povinnost zavést účinné právní prostředky k předcházení, ukončení nebo nápravě jakéhokoli porušení existujícího práva duševního vlastnictví (rozsudek ze dne 18. prosince 2019, IT Development, C-666/18, EU:C:2019:1099, bod 40 a citovaná judikatura).

40 Vnitrostátní řízení, které má okamžitě ukončit jakékoli porušení existujícího práva duševního vlastnictví, by přitom bylo neúčinné, a tudíž by nebyl splněn cíl vysoké úrovně ochrany duševního vlastnictví, pokud by použití tohoto řízení podléhalo takovému požadavku, jako je požadavek stanovený vnitrostátní judikaturou uvedenou v bodě 33 tohoto rozsudku.

41 V tomto kontextu je třeba připomenout, že na přihlášené evropské patenty se vztahuje domněnka platnosti ode dne zveřejnění jejich udělení. Od tohoto dne se tak na tyto patenty vztahuje v celém rozsahu ochrana zaručená zejména směrnicí 2004/48 [obdobně viz rozsudek ze dne 30. ledna 2020, Generics (UK) a další, C-307/18, EU:C:2020:52, bod 48].

42 Pokud jde kromě toho o riziko, že žalovanému v řízení o předběžném opatření vznikne újma z důvodu přijetí předběžných opatření, je třeba připomenout, že podle čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/48 musí být opatření, řízení a nápravná opatření nezbytná k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví uvedených v této směrnici používána způsobem, který zabraňuje vzniku překážek právně dovoleného obchodu a poskytuje záruky proti jejich zneužití.

43 Toto ustanovení tak členským státům a v konečném důsledku vnitrostátním soudům ukládá povinnost poskytnout záruky spočívající zejména v tom, že opatření a řízení uvedená v článku 9 směrnice 2004/48 nebudou zneužita (rozsudek ze dne 12. září 2019, Bayer Pharma, C-688/17, EU:C:2019:722, bod 68).

44 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že unijní normotvůrce konkrétně stanovil právní nástroje umožňující globálním způsobem zmírnit riziko, že žalovanému vznikne újma v důsledku předběžných opatření, a tak ho chránit.

45 Zaprvé podle čl. 9 odst. 5 směrnice 2004/48 členské státy zajistí, aby předběžná opatření uvedená zejména v odstavci 1 tohoto článku byla na žádost žalovaného zrušena nebo aby byla ukončena jejich použitelnost, jestliže navrhovatel nezahájí v přiměřené lhůtě řízení před příslušným soudním orgánem vedoucí k rozhodnutí ve věci samé, přičemž tuto lhůtu určí soudní orgán nařizující tato opatření, pokud to právo členského státu povoluje, při jejich nařízení, nebo neurčí-li ji, ve lhůtě nejvýše 20 pracovních dnů nebo 31 kalendářních dnů, přičemž platí delší lhůta.

46 Zadruhé čl. 9 odst. 6 směrnice 2004/48 stanoví možnost podmínit vydání těchto předběžných opatření tím, že navrhovatel složí přiměřenou jistotu nebo rovnocennou záruku k zajištění náhrady jakékoliv újmy způsobené žalovanému. Příslušný soud, k němuž byl podán návrh na vydání předběžného opatření, může tento nástroj ochrany uplatnit v okamžiku, kdy tento návrh přezkoumává.

47 Zatřetí čl. 9 odst. 7 směrnice 2004/48 stanoví v případech uvedených v tomto ustanovení možnost na žádost žalovaného nařídit navrhovateli, aby poskytl žalovanému přiměřenou náhradu škody způsobené těmito předběžnými opatřeními.

48 Tyto právní nástroje přitom představují záruky, které unijní normotvůrce považoval za nezbytné k vyvážení okamžitých a účinných předběžných opatření, která stanovil. Odpovídají tak zárukám, které směrnice 2004/48 poskytuje žalovanému jako protiváhu k přijetí předběžného opatření, kterým byly dotčeny jeho zájmy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, body 74 a 75).

49 K tomu, aby byla předkládajícímu soudu poskytnuta užitečná odpověď, je třeba připomenout, že při aplikaci vnitrostátního práva je vnitrostátní soud, který má podat jeho výklad, povinen zohlednit všechna pravidla tohoto práva a použít výkladové metody tímto právem uznané, aby jej vyložil v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu dotčené směrnice, aby dosáhl výsledku, který předmětná směrnice sleduje a dosáhl tím souladu s čl. 288 třetím pododstavcem SFEU (rozsudek ze dne 19. dubna 2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, bod 31 a citovaná judikatura).

50 Kromě toho Soudní dvůr rozhodl, že zásada konformního výkladu vnitrostátního práva má určité meze. Povinnost vnitrostátního soudu přihlížet k unijnímu právu, pokud vykládá a aplikuje relevantní pravidla vnitrostátního práva, je omezena obecnými právními zásadami a nemůže sloužit jako základ pro výklad vnitrostátního práva *contra legem* (rozsudek ze de 19. dubna 2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, bod 32 a citovaná judikatura).

51 Jak v projednávané věci zdůrazňuje předkládající soud, německé právní předpisy, o které jde ve věci v původním řízení, neobsahují žádné ustanovení, které by přijetí předběžného opatření s cílem zakázat porušování patentu podmiňovalo tím, že je tento patent předmětem soudního rozhodnutí vydaného v rámci řízení o zpochybnění patentu, takže jsou tyto právní předpisy plně v souladu se směrnicí 2004/48.

52 V této souvislosti je třeba upřesnit, že k požadavku na konformní výklad patří i povinnost vnitrostátních soudů změnit případně ustálenou judikaturu, vychází-li z výkladu vnitrostátního práva, který je neslučitelný s cíli směrnice (rozsudek ze dne 19. dubna 2016, DI, C-441/14, EU:C:2016:278, bod 33 a citovaná judikatura).

53 Přísluší tudíž předkládajícímu soudu, aby zajistil plný účinek čl. 9 odst. 1 směrnice 2004/48 tím, že ze své vlastní pravomoci podle potřeby upustí od použití vnitrostátní judikatury, pokud tato judikatura není s tímto ustanovením slučitelná.

54 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 9 odst. 1 směrnice 2004/48 musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní judikatuře, podle které musejí být návrhy na vydání předběžného opatření z důvodu porušování patentu v zásadě odmítnuty, pokud platnost dotčeného patentu nebyla potvrzena přinejmenším prvostupňovým rozhodnutím vydaným v rámci řízení o odporu nebo o prohlášení neplatnosti.

K nákladům řízení

55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

Článek 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní judikatuře, podle které musejí být návrhy na vydání předběžného opatření z důvodu porušování patentu v zásadě odmítnuty, pokud platnost dotčeného patentu

nebyla potvrzena přinejmenším prvostupňovým rozhodnutím vydaným v rámci řízení o odporu nebo o prohlášení neplatnosti.

Podpisy